

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 225g/2025

privind excepția de neconstituționalitate a
articolului 57 alin. (1) lit. d) teza a II-a din Legea insolvenței nr. 149 din
29 iunie 2012

(hotărârea de valorificare a bunurilor grevate cu garanții [2])

CHIȘINĂU
21 mai 2026

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
nei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA, *judecători*,
cu participarea dlui Cristian Rotaru, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 28 octombrie 2025,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 21 mai 2025, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „[h]otărârea de valorificare a bunurilor afectate cu garanții se ia numai de creditorii garantați, care dețin garanții reale asupra acestor bunuri” din articolul 57 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, ridicată de dl Iurie Scutari, administrator statutar și creditor al SRL „Iurs”, în dosarul nr. 2i-50-3/2019, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dl judecător Alexandru Arhip, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Printr-o hotărâre din 25 ianuarie 2019, Judecătoria Chișinău, sediul central, a intentat procedura accelerată de restructurare în privința *Iurs*, a instituit perioada de observație asupra acestei societăți și a desemnat un administrator provizoriu.

4. Printr-o hotărâre din 23 aprilie 2019, Judecătoria Chișinău a confirmat planul procedurii accelerate de restructurare și a trecut la procedura realizării planului confirmat în privința *Iurs*, fiind încetată procedura accelerată de restructurare.

5. Printr-o hotărâre din 16 martie 2023, Judecătoria Chișinău a dispus revocarea planului procedurii accelerate de restructurare și aplicarea procedurii falimentului în privința *Iurs*. Prin aceeași hotărâre, administratorul autorizat Irina Selevestru a fost desemnată în calitate de lichidator.

6. Prin hotărârea adunării creditorilor din 28 august 2023 s-a decis: (i) anularea deciziei administratorului insolvenței din 22 mai 2020 privind transmiterea în natură a unui bun imobil în contul stingerii creanței creditorului garantat; (ii) obligarea lichidatorului să evalueze bunurile debitorului insolvent și (iii) obligarea lichidatorului de a organiza valorificarea prin vânzare a bunurilor debitorului insolvent, inclusiv a celor gajate.

7. La 8 septembrie 2023, un creditor garantat a contestat hotărârea adunării creditorilor din 28 august 2023 și a solicitat anularea ei. La 19 septembrie 2023, câțiva creditori chirografari au contestat, la rândul lor, hotărârea menționată, solicitând anularea parțială a acesteia.

8. În procesul de examinare a contestațiilor, la 3 octombrie 2023, dl Iurie Scutari a ridicat excepția de neconstituționalitate a textului „[h]otărârea de valorificare a bunurilor afectate cu garanții se ia numai de creditorii garantați, care dețin garanții reale asupra acestor bunuri” din articolul 57 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

9. Printr-o încheiere din 8 octombrie 2025, Judecătoria Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

10. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

- „(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.
- (2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.
- (3) Avera dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă.
- (4) Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii.
- (5) Dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului înconjurător și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarului.
- (6) Dreptul la moștenire a proprietății private este garantat.”

Articolul 72

Categoriile de legi

- „(1) Parlamentul adoptă legi constituționale, legi organice și legi ordinare.
 - (2) Legile constituționale sunt cele de revizuire a Constituției.
 - (3) Prin lege organică se reglementează:
- [...]

(e) organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a Consiliului Superior al Magistraturii, a instanțelor judecătorești, a contenciosului administrativ;

[...]

p) celelalte domenii pentru care, în Constituție, se prevede adoptarea de legi organice;

r) alte domenii pentru care Parlamentul consideră necesară adoptarea de legi organice.

[...]”

11. Prevederile relevante ale Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 sunt următoarele:

Articolul 57

Cvorumul adunării creditorilor

„(1) La adunarea creditorilor unde se soluționează problemele valorificării masei debitoare negrevate cu garanții, drept de vot au numai creditorii chirografari. **Hotărârea de valorificare a bunurilor afectate cu garanții se ia numai de creditorii garanți, care dețin garanții reale asupra acestor bunuri.** Creditorii cu creanțe sub condiție suspensivă pot vota doar după îndeplinirea condiției.

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

12. Autorul excepției susține că prevederile contestate sunt imprecise și generează confuzie în aplicarea procedurii de valorificare a bunurilor care alcătuiesc masa debitoare. De asemenea, autorul afirmă că dispozițiile atacate încalcă dreptul de proprietate al creditorilor chirografari.

13. În opinia autorului, prin atribuirea competenței exclusive a creditorilor garanți de a decide asupra valorificării bunurilor afectate cu garanții, se creează situația în care bunul grevat poate fi valorificat la un preț inferior valorii sale reale potrivit prețului de piață, fapt care conduce la prejudicierea masei debitoare a creditorilor chirografari. Autorul califică această situație ca o formă de îmbogățire nejustificată a creditorului garantat, întrucât acesta ar putea dobândi bunul la un preț inferior valorii efective, fără a acoperi diferența în favoarea celorlalți creditori.

14. Mai mult, autorul afirmă că excluderea creditorilor chirografari de la deciziile privind bunurile grevate, precum și atunci când valoarea acestora depășește creanța garantată, creează un dezechilibru nejustificat în raport cu creditorii garanți.

15. Din aceste motive, autorul sesizării afirmă că dispozițiile criticate contravin articolelor 4, 7 și 72 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

16. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

17. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea insolvenței, ține de competența Curții Constituționale.

18. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de o parte în proces. Astfel, Curtea constată că excepția este formulată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

19. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textul „[h]otărârea de valorificare a bunurilor afectate cu garanții se ia numai de creditorii garanți, care dețin garanții reale asupra acestor bunuri” din articolul 57 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012. Curtea observă că prevederile contestate au făcut anterior obiectul unei excepții de neconstituționalitate, fiind pronunțată Decizia nr. 179 din 27 noiembrie 2025. Totuși, în acea decizie, Curtea a reținut că pretinsa problemă de constituționalitate pe care a ridicat-o autorul excepției nu îl viza în mod direct, fapt care a condus la declararea inadmisibilității sesizării (a se vedea DCC nr. 179 din 27 noiembrie 2025, § 24). Astfel, Curtea nu este împiedicată să analizeze din nou prevederile atacate.

20. Având în vedere că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată în cadrul examinării unei contestații care are ca obiect și anularea unei hotărâri a adunării creditorilor, Curtea admite că instanța ar putea aplica prevederile criticate la soluționarea cauzei.

21. Curtea notează că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Astfel, Curtea va analiza, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 58 din 6 iunie 2024, § 25).

22. Autorul sesizării a pretins incidența articolelor 4 (*drepturile și libertățile omului*), 7 (*Constituția, Lege Supremă*) și 72 (*categoria de legi*) din Constituție. De asemenea, deși nu a fost menționat expres în sesizare, autorul acesteia a formulat critici și din perspectiva articolului 46 (*dreptul la proprietate privată și protecția acesteia*) din Constituție.

23. Cu referire la articolele 4 și 7 din Constituție, Curtea a precizat în jurisprudența sa că aceste norme constituționale comportă un caracter general, constituie imperative care stau la baza oricăror reglementări și nu pot constitui repere individuale și separate (a se vedea DCC nr. 53 din 4 mai 2023, § 16; DCC nr. 111 din 12 septembrie 2023, § 14).

24. Cu referire la incidența articolului 72 din Constituție, Curtea notează că prevederile acestuia stabilesc categoriile de legi adoptate de Parlament, precum și domeniile reglementate prin legile organice și ordinare. Analizând argumentele invocate în excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că autorul excepției nu a demonstrat incidența acestui articol.

25. Referitor la incidența articolului 46 din Constituție, Curtea reține că scopul Legii insolvenței constă în instituirea unei proceduri judiciare colective pentru satisfacerea creanțelor creditorilor din contul patrimoniului

debitorului insolubil (a se vedea articolul 1). Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a notat că procedura administrării extraordinare a unei societăți în curs de lichidare urmărește asigurarea unei gestiuni echitabile a patrimoniului acestei societăți, în vederea garantării unei protecții identice pentru toți creditorii. Astfel, ingerința în cauză urmărește scopuri legitime în conformitate cu interesul public, și anume buna administrare a justiției și protecția drepturilor terților (a se vedea *Saggio v. Italia*, 25 octombrie 2001, §§ 28-29).

26. Curtea observă că autorul sesizării susține, în principal, că prin aplicarea normei contestate creditorii chirografari ar fi înlăturați de la adoptarea hotărârilor referitoare la valorificarea bunurilor grevate cu garanții. Această situație ar conduce la lichidarea acestor bunuri la prețuri diminuate, circumstanță de natură să afecteze dreptul de proprietate al creditorilor negarantați.

27. Analiza coroborată a normelor relevante sesizării examinate permite Curții să rețină că, având prerogativa constituțională de a reglementa prin lege organică procedura de examinare a cauzelor de insolabilitate, legislatorul a făcut o distincție clară între creditorii garantați (a se vedea articolele 2 și 50 din Legea insolabilității) și creditorii negarantați/chirografari (a se vedea articolele 2 și 42 din Lege) ai persoanei insolubile. Încadrarea în una din aceste categorii depinde, în fiecare caz, fie de prevederile actului juridic care a dat naștere obligației civile, fie de anumite prevederi legale care prioritizează pe unii creditori (a se vedea, de exemplu, titularii dreptului de gaj, dreptului de retenție, rezerva proprietății, creanțele rezultate din contracte de investire în construcția locuinței).

28. Având în vedere situația invocată de autorul sesizării, Curtea menționează că legislatorul a stabilit că creanțele asigurate prin garanții reale (e.g. – gaj, ipotecă) le acordă creditorilor dreptul de a fi satisfăcuți cu prioritate din valoarea bunului gajat/grevat cu garanții. De asemenea, creditorilor garantați li se acordă dreptul de a se pronunța și asupra modului de valorificare/lichidare a bunului din valoarea căruia urmează să fie satisfăcuți. Exercițiul acestor drepturi trebuie realizat în procedura de insolabilitate cu bună-credință și cu respectarea prevederilor relevante ale legii. Prin urmare, Curtea nu poate reține afirmațiile autorului că norma contestată are scopul de a permite valorificarea/lichidarea bunurilor grevate cu garanții la prețuri diminuate, contrare intereselor patrimoniale ale creditorilor chirografari. Faptul că creditorilor garantați li se acordă dreptul de a se pronunța asupra prețului inițial, precum și în privința modului și momentului valorificării bunului/masei debitoare din valoarea căreia urmează a fi satisfăcuți nu impune concluzia că bunul ar putea fi vândut la prețuri derizorii.

29. Curtea notează că legislatorul acordă participanților la procesul de insolabilitate suficiente mecanisme de a-și proteja drepturile și interesele patrimoniale. De exemplu, instanța de insolabilitate poate anula orice hotărâre a adunării creditorilor, inclusiv a creditorilor garantați, dacă administratorul insolabilității/lichidatorul sau reprezentantul debitorului insolubil aduce argumente relevante în susținerea anulării acesteia (a se

vedea articolul 59 alin. (1) din Lege). De asemenea, legislatorul a prevăzut posibilitatea unor participanți la proces de a face opoziție la vânzarea bunului grevat cu garanții. Dacă admite opoziția, instanța de judecată, ținând seama de obiectul acesteia, va modifica ori anula, după caz, metoda, maniera, condițiile, sarcinile, prețul, locul sau data vânzării bunurilor grevate cu garanții, informând de îndată administratorul insolvenței/lichidatorul, care este obligat să se conformeze măsurilor luate sau dispuse de instanța de insolvență (a se vedea articolul 131 alin. (6) din Lege). În cazul valorificării bunului prin trecerea acestuia în proprietatea creditorului garantat în contul creanței, în situația în care prețul de piață este mai mare decât valoarea creanței, creditorul garantat poate prelua bunul numai dacă depune suma de bani care acoperă diferența dintre preț și valoarea creanței garantate, inclusiv cheltuielile de validare a creanțelor și de valorificare a bunului și remunerația administratorului insolvenței/lichidatorului (articolul 131 alin. (10) din Lege). Astfel, Curtea observă că legislatorul a prevăzut garanții care să nu permită abuzul de drept sau eventuala îmbogățire nejustificată a creditorului garantat.

30. În aceeași ordine de idei, precum și în scopul asigurării echității procedurilor, legislatorul a prevăzut și anumite obligații profesionale ale lichidatorului, printre care și obligația de „a valorifica și/sau sau a lichida neîntârziat, în condiții cât mai avantajoase și în momentul cel mai potrivit, masa debitoare” (articolul 117 alin.(1) din Lege), iar vânzarea bunurilor la licitație să fie orientată spre „valorificarea cât mai eficientă a masei debitoare prin toate mijloacele legale disponibile, pentru executarea cât mai deplină a creanțelor [tuturor] creditorilor” (articolul 68 alin. (2) din Legea insolvenței). Mai mult, Curtea în jurisprudența sa a reținut că lichidatorul „[...] trebuie să acționeze conform nivelului de competență și diligență corespunzătoare cunoștințelor, competenței și experienței pe care le deține, precum și celor care se pot aștepta de la un bun administrator” (articolul 187 din Codul civil). Aceste standarde îi impun inclusiv obligația de a organiza licitația de vânzare în așa fel încât despre ea să afle un număr cât mai mare de persoane interesate în cumpărarea bunurilor debitorului (a se vedea, în acest sens, DCC nr. 27 din 26 februarie 2026, §§ 35-36).

31. Din aceste motive, Curtea ajunge la concluzia că actualul cadru normativ le asigură participanților la procedura de insolvență pârghii procesuale și materiale suficiente pentru protecția drepturilor patrimoniale și, prin urmare, nu afectează dreptul de proprietate garantat de articolul 46 din Constituție.

32. Pe baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alineatele (2), (3) lit. f) și 4 lit. d), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea nr. 225g/2025 privind excepția de neconstituționalitate a textului „[h]otărârea de valorificare a bunurilor afectate cu garanții se ia numai de creditorii garantați, care dețin garanții reale asupra acestor bunuri” din articolul 57 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, ridicată de dl Iurie Scutari, administrator statutar și creditor al SRL „Iurs”, în dosarul nr. 2i-50-3/2019, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

*Chișinău, 21 mai 2026
DCC nr. 88
Dosarul nr. 225g/2025*